

3. การสร้างคำ

ภาษาจีนก็เหมือนภาษาไทย เมื่อต้องการจะเพิ่มคำขึ้นมาใช้ในภาษาก็จำเป็นต้องใช้วิธีการสร้างคำสามแบบดังที่กล่าวไว้ในหนังสือลักษณะภาษาไทย¹ ของศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ พันธุเมธา คือ การใช้คำซ้อน คำซ้ำ และคำประสม

3.1 คำซ้อน คือคำที่มีคำเดี่ยวสองคำอันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกันใกล้เคียงกันหรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าจะมาจากรวมความหมายจะไม่แปลกไปกว่าความหมายเดิม (คือความหมายของคำเดี่ยวแต่ละคำ) มากนัก

ตัวอย่าง

朋友	ผิงโย่ว	พวก - เพื่อน	เพื่อน, สหาย
買賣	ไห่ไห่	ซื้อ - ขาย	การซื้อขาย, ธุรกิจ
東西	ตงซี	ตะวันออก - ตะวันตก	สิ่งของ
衣裳	อิซ่าง	เสื้อผ้า - เสื้อผ้า	เครื่องนุ่งห่ม

¹ ศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ พันธุเมธา. ลักษณะภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523, หน้า 81-123. หนังสือเล่มนี้ไดกล่าวดึงคำสร้างใหม่ไว้อย่างละเอียด ผู้ศึกษาควรกลับไปอ่านอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เข้าใจเรื่องการสร้างคำดีขึ้น

明白	หมิงไป๋	สว่าง - ชาว	เข้าใจ
大小	ต้าเสี่ยว	ใหญ่ - เล็ก	ขนาด, เบอร์
上下	ซังเซี่ย	บน - ล่าง	ราวๆ, ประมาณ

3.2 คำซ้ำ คือคำคำเดียวนำมากล่าวสองครั้ง มีความหมายเน้นหนักหรือบางที่ต่าง-
กันไปกับคำเดียวเพียงคำเดียว จึงถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายใหม่ หันองเดียว-
กับคำซ้อน ต่างกันก็แต่คำซ้ำใช้คำเดียวซ้อนกันเท่านั้น

ตัวอย่าง

人人	เหียนเหียน	คน - คน	ทุกคน, ใครๆ
日日	ยื่อยื่อ	วัน - วัน	ทุกวัน
天天	เหียนเหียน	วัน - วัน	ทุกวัน, แต่ละวัน
等等	เต็งเต็ง	ต่าง - ต่าง	ต่างๆ
掌掌	ฉังฉัง	เสมอ - เสมอ	เสมอๆ
肥肥	หังหัง	อ้วน - อ้วน	อ้วนๆ
高高	เกาเกา	สูง - สูง	สูงๆ

ขอควรระวังก็คือคำซ้ำภาษาจีนจะใช้ไม่มกเหมือนภาษาไทยไม่ได้ เพราะในภาษาจีน-
ไม่มีไม่อมกใช้

3.3 คำประสม คือคำที่มีคำสองคำหรือมากกว่านั้นประสมกันเข้าเป็นคำใหม่อีกคำหนึ่ง
คำที่ประสมกันเข้าเป็นคำใหม่นี้ แต่ละคำไม่ได้มีความหมายคล้ายกันอย่างคำซ้อน ความ-
หมายสำคัญอยู่ที่คำหนึ่ง ส่วนอีกคำหนึ่งเป็นคำขยาย

ตัวอย่าง

明天	หมิงเทียน	สว่าง - วัน	พรุ่งนี้
客人	เคอเหียน	แขก - คน	แขก, ผู้มาหา
小心	เสี่ยวซิน	เล็ก - ใจ	ระวัง

先生	เขียนเชิง	ก่อน - เกิด	ครู, หมอ
火喉	หัวใจ	ไฟ - หิน	ไม้ขีดไฟ
用人	ย้งเหออิน	ใช้ - คน	คนรับใช้
空地	คงตี้	ว่าง - ที่	ที่ว่าง
老媽	เหล้ามา	แก่ - แม่	แม่นม, คนเลี้ยงเด็ก
指甲	จื่อเจี๋ย	นิ้วมือ - เล็บ	เล็บมือ
金行	จินหาง	ทอง - ห้าง, ร้าน	ร้านค้าทอง
銀行	หยินหาง	เงิน - ห้าง, ร้าน	ธนาคาร
口水	ไชวสุ่ย	ปาก - น้ำ	น้ำลาย
木匠	มุเซียง	ไม้ - ช่าง	ช่างไม้
石匠	สือเซียง	หิน - ช่าง	ช่างหิน

มีข้อควรสังเกตก็คือว่าคำประสมในภาษาจีนนั้นคำที่มีความหมายสำคัญจะอยู่ข้างหลัง ส่วนคำขยายจะอยู่ข้างหน้า เวลาแปลเป็นไทยจึงต้องแปลคำหลังก่อนแล้วจึงแปลคำหน้า

คำภาษาจีนที่สร้างขึ้นใหม่ด้วยวิธีทั้งสามนี้ยังมีอีกมากนัก เท่าที่ยกมานี้เป็นเพียงแต่ให้ผู้ที่ศึกษาได้เห็นตัวอย่างไว้บ้างเท่านั้น